EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteja
Juridiskā komiteja

PROGRAMMA

Kopīga atklāta uzklausīšana

LIBE un JURI

par

Eiropas sadarbību civiltiesību jomā
- Par uzturēšanas saistībām
-Par laulības šķiršanu un laulāto atšķiršanu

Otrdien, 2007. gada 11. septembrī

plkst. 10.00 – 12.30 un
plkst. 15.00 – 18.30

Paul-Henri Spaak **(PHS) ēkā - 5B001. telpā**

Briselē

I DAĻA

UZTURĒŠANAS SAISTĪBAS

IEVADS

Eiropas Savienībai trūkst kopējas, saskaņotas uzturēšanas nolēmumu atzīšanas un izpildes sistēmas. Jau Tamperes Eiropadomes secinājumi par uzturēšanas saistībām ietvēra aicinājumu ieviest īpašus kopīgus procedūras noteikumus, lai vienkāršotu un paātrinātu pārrobežu strīdu risināšanu, kā arī pieprasīja atcelt starpposma pasākumus, kas vajadzīgi, lai kādā dalībvalstī atzītu un izpildītu spriedumus, kas pieņemti citā dalībvalstī. Arī 2000. gada 30. novembrī pieņemtā Programma par savstarpējās atzīšanas principa piemērošanu civillietās[1] prasa *exequator* procedūras atcelšanu lietās, kas saistītas ar uzturēšanas saistībām. Šīs programmas lielo nozīmi 2004. gada novembrī Eiropadome apstiprināja atkārtoti, izstrādājot Hāgas programmu un vēlāk kopējo rīcības plānu, kurā Hāgas Programma atspoguļota konkrētos pasākumos un kurā viens no jautājumiem ir uzturēšanas saistības. Tādēļ Komisija 2005. gada 15. decembrī iesniedza priekšlikumu regulai par piekritību, piemērojamo likumu, nolēmumu atzīšanu un izpildi un sadarbību uzturēšanas saistību lietās[2].

Priekšlikuma galvenais mērķis ir novērst juridiskos šķēršļus, kas kavē piedzīt uzturlīdzekļus no pilsoņa, kas dzīvo citā dalībvalstī. Regula paredz ātru un (parasti) bezmaksas uzturlīdzekļu piedziņu. Pēc iekšējā tirgus izveides personu pārrobežu pārvietošanās ir kļuvusi daudz intensīvāka, un līdz ar to ir radušās problēmas, kas parasti rodas migrējošo personu partneriem, jo īpaši jaunajās dalībvalstīs, kuru pilsoņiem ir brīvas pārvietošanās tiesības. Tajā pašā laikā visā Eiropas Savienībā palielinās laulību šķiršanas un laulāto atšķiršanas lietu skaits.

Sagatavojot Eiropas Parlamenta nostāju par regulas projektu, tiek rūpīgi sekots Hāgas Konferences darbam pie starptautiskajiem privāttiesību aktiem, jo to noteikumiem jābūt konsekventiem un saskaņā ar ES tekstu. Referenti tomēr vēlas uzsvērt, ka vienlaikus ES ir vajadzīgs savs regulējums šajā jautājumā. Ņemot vērā uzturlīdzekļu piedziņas problēmu apmēru un tendenci palielināties, ir skaidrs, ka ES ir vajadzīgs mehānisms, kas palīdzētu veiksmīgi risināt šīs problēmas.

Ar šo priekšlikumu tiek apmierinātas mūsdienu sabiedrības patiesās vajadzības, proti, uzlabots uzturlīdzekļu kreditoru, kas ir galvenokārt bērni, stāvokli. Arvien lielāks šķirto laulāto pāru skaits un pieaugošā mobilitāte Eiropas Savienībā nenovēršami nozīmē arvien vairāk pārrobežu strīdu par uzturlīdzekļu prasībām. Veiksmīgāka uzturlīdzekļu piedziņa uzlabos daudzu bērnu dzīves un izglītības apstākļus. Priekšlikums dos uzturlīdzekļu kreditoriem iespēju iesniegt savu prasību kompetentā tiesā. Pēc lēmuma pieņemšanas tiks veikti pasākumi, lai to automātiski un bez liekām formalitātēm atzītu visās dalībvalstīs. Būtiska atšķirība ir tā, ka uzturlīdzekļu kreditors saskaņā ar jauno regulu varēs gūt labumu, atsaucoties uz pilsoņu tiesībām.

---

[1] OV C 12, 15.1.2001.
[2] COM(2005) 649 galīgā redakcija

10:00 - 10:25
ATKLĀŠANA

– ***Jean-Marie Cavada***, Eiropas Parlamenta Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komitejas priekšsēdētājs (5 min)

– ***Genowefa Grabowska,*** referente par uzturēšanas saistībām (10 min)

– ***Diana Wallis,*** ziņojuma par uzturēšanas saistībām sagatavotāja (10 min)

10:25 - 11:35
I SEMINĀRS

PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

Pirmā semināra mērķis ir izklāstīt pašreizējo situāciju attiecībā uz uzturēšanas saistībām no juridiskā viedokļa. Tajā aplūkos šādus jautājumus: Kas ir regulas priekšlikuma par uzturēšanas saistībām priekšmets un kādi ir tā galvenie noteikumi? Kāda ir regulas projekta saikne ar Hāgas Konferences programmu, kādā ziņā tās ir līdzīgas un kā tās atšķiras?

Tiesiskais regulējums

Eiropas Komisijas pārstāves ***Karen Vandekerckhove*** uzstāšanās par ***priekšlikuma svarīgākajiem aspektiem*** (10 min)

Padomes Civiltiesību jautājumu komitejas priekšsēdētāja ***Paulo Guerra*** uzstāšanās par ***pašreizējo stāvokli Padomē un paredzētajiem pasākumiem*** (10 min)

Eiropas datu aizsardzības uzraudzītāja asistenta ***Joaquin Bayo Delgado*** uzstāšanās par ***personas datu aizsardzību, apmainoties ar informāciju par uzturēšanas saistībām*** (10 min)

Hāgas konferences par starptautiskajām privāttiesībām dalībnieka, **profesora** ***William Duncan*** uzstāšanās par ***jaunumiem saistībā ar Hāgas Konferenci*** (10 min)

Profesores ***Stefania Bariatti*** (Milānas Universitāte) uzstāšanās par ***saikni starp priekšlikumu par uzturēšanas saistībām un darbu, kas paveikts saistībā ar Hāgas konferenci par starptautiskajām privāttiesībām*** (10 min)

Diskusija (20 min)

11:35 - 12:30
II SEMINĀRS

REĀLĀ SITUĀCIJA

II seminārs tiks veltīts reālajai situācijai attiecībā uz uzturēšanas saistībām. Daudzos gadījumos uzturēšanas prasības diemžēl netiek apmierinātas. Dažreiz cilvēki, kam jāmaksā par uzturlīdzekļiem, dara visu, lai izvairītos no maksāšanas. Savukārt kreditori bieži dzīvo ļoti sliktos apstākļos, un viņiem nepietiek naudas, lai izdzīvotu. Šīs problēmas ir vēl grūtāk risināt, ja parādnieks dzīvo ārzemēs.

Polijas NVO pārstāves ***Beate Mirska***, kas nodarbojas ar uzturēšanas saistību prasībām, uzstāšanās par ***uzturēšanas saistību izpildes praktiskām problēmām*** (10 min)

Juriste ***Anna Szul-Szuwala***, kas pārstāv cilvēkus, kuriem ir ***problēmas ar uzturlīdzekļu piedziņu*** (10 min)

Anglijas un Velsas juristu biedrības pārstāvis, vecākais biedrs ***Andrea Woelke*** (Londona) (10 min)

Diskusija (25 min)

12:30 - 15:00 pusdienu pārtraukums

II DAĻA

LAULĪBAS ŠĶIRŠANA UN LAULĀTO ATŠĶIRŠANA

IEVADS

Arvien intensīvāka pilsoņu mobilitāte Eiropas Savienībā ir novedusi pie arvien lielāka skaita „starptautisko laulību", kuru partneri pieder pie dažādām tautībām, vai viņi dzīvo dažādās dalībvalstīs, vai arī viņi dzīvo kādā dalībvalstī, kuras pilsoņi viņi nav. Ja „starptautisks" laulāto pāris nolemj šķirties, var tikt piemēroti vairāki tiesību akti.

Līdz šim uz „starptautisku" laulāto pāri, kas vēlējās šķirt laulību, attiecināja Regulas (EK) Nr. 2201/2003 (pazīstama kā „Briseles II(a) regula") noteikumus, kas ļāva laulātajam pārim izvelēties vienu no vairākiem dažādiem piekritības kritērijiem. Ja laulības šķiršanas process ir ierosināts kādas dalībvalsts tiesā, piemērojamās tiesības nosaka saskaņā ar minētās valsts tiesību normu kolīziju noteikumiem. Šie valstu noteikumi izrādās ļoti atšķirīgi.

Lai izvairītos no juridiskas nenoteiktības un neprognozējamības, kā arī pārsteidzīgas vēršanās

tiesā, Eiropas Komisija iesniedza priekšlikumu labot šīs nepilnības, cita starpā, ieviešot abām pusēm tiesības, savstarpēji vienojoties, izvēlēties gan tiesu, gan piemērojamos tiesību aktus.

Iespēja izvēlēties gan tiesu, gan piemērojamos tiesību aktus neapšaubāmi novedīs pie lielākas efektivitātes un sniegs dzīvesbiedriem labumu, ja viņi varēs vienoties. Tomēr tas var radīt arī dažas negatīvas sekas, galvenokārt „viegli ievainojamām" pusēm. Seminārā tiks aplūkots jautājums, kā panākt, lai abas puses skaidri izprastu tiesas un piemērojamo tiesību aktu izvēles sekas.

Turklāt uzmanība jāpievērš situācijām, kad nav panākta laulāto vienošanās. Tāpēc seminārā tiks aplūkoti piemērojamo tiesību aktu izvēle gadījumos, kad nav panākta vienošanās.

„Briseles II(a)" regula paredz jebkura sprieduma, kas pieņemts dalībvalstī, atzīšanu. Tomēr šajā regulā ir paredzēti arī vairāki sprieduma neatzīšanas iemesli. Viens no tiem, kas ir pārņemts arī jaunajā priekšlikumā, ir klauzula par sabiedrisko kārtību. Seminārā tiek aplūkota šīs klauzulas par sabiedrisko kārtību nozīme laulības šķiršanas un laulāto atšķiršanas procesos un lietās.

15:00 - 15:20
ATKLĀŠANA

– Referente par laulības šķiršanu un laulāto atšķiršanu ***Evelyne Gebhardt*** (10 min)

– Atzinuma sagatavotājs par laulības šķiršanu un laulāto atšķiršanu ***Carlo Casini*** (10 min)

15:20 - 15:55
III SEMINĀRS

PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

Šajā seminārā uzmanība tiks pievērsta pašreizējiem trūkumiem attiecībā uz laulību lietām un priekšlikumā piedāvātajiem dažādajiem risinājumiem.

Turklāt tiks aplūkotas īpašas juridiskās problēmas, jo sevišķi situācijas, kurās starp pusēm, kas vēlas šķirties, nav panākta vienošanās. Priekšlikuma galvenais princips ir nodrošināt, lai starp abām pusēm, piekritību un piemērojamajiem tiesību aktiem būtu cieša saikne. Semināra mērķis ir apspriest, kā garantēt šo saikni, saglabājot vajadzīgo elastību un piekļuvi tiesai. Vai kritērijiem jābūt alternatīviem, vai hierarhiskiem? Ja tiem jābūt hierarhiskiem, kādā secībā tos sarindot?

Ņemot vērā dažādu tiesību sistēmu atšķirības, kā arī dažādas tradīcijas, priekšlikums paredz klauzulu par sabiedrisko kārtību. Šajā seminārā tiks aplūkota klauzulas par sabiedrisko kārtību nozīme progresīvas kopīgas brīvības, drošības un tiesiskuma telpas izveides sakarā.

Eiropas Komisijas pārstāvja ***Olivier Tell*** uzstāšanās par ***priekšlikuma svarīgākajiem aspektiem*** (10 min)

Padomes Civiltiesību komitejas (Roma III) priekšsēdētājas ***Helena Bolieiro*** uzstāšanās par ***pašreizējo stāvokli Padomē un paredzētajiem pasākumiem*** (10 min)

Milānas Universitātes **profesora** ***Bruno Nascimbene*** uzstāšanās par ***piemērojamo tiesību aktu izvēles kritērijiem un kompetentu tiesu*** (10 min)

Milānas Universitātes **profesores** ***Stefania Bariatti*** uzstāšanās par ***divu priekšlikumu salīdzinošu analīzi: par uzturēšanas saistībām un par laulības šķiršanu un laulāto atšķiršanu*** (10 min)

Diskusija (30 min)

16:30 - 17:30
IV SEMINĀRS

PRAKTISKĀ PIEMĒROJAMĪBA

Priekšlikums sniedz abām pusēm ierobežotas iespējas izvēlēties piekritību un piemērojamos tiesību aktus. Tomēr ir svarīgi nodrošināt, lai šī izvēles iespēja netiktu izmantota ļaunprātīgi. Seminārā tiks veltīta uzmanība iespējamiem aizsardzības pasākumiem, kurus varētu ieviest, lai aizsargātu vājākās puses no ļaunprātīgas izmantošanas.

Priekšlikums par laulības šķiršanu ir cieši saistīts ar priekšlikumu par uzturēšanas pienākumu. Tāpēc šī semināra beigās paredzēta abu priekšlikumu īsa salīdzinoša analīze.

Utrehtas Ģimenes tiesību Eiropas pētniecības centra (*UCERF*) Molengrāfa privāttiesību institūta **profesores Dr.** ***Katharina Boele-Woelki*** uzstāšanās par to, ***kā nodrošināt, lai abas puses pilnībā izprastu piemērojamo tiesību aktu un kompetentas tiesas izvēles sekas*** (10 min)

Boloņas Universitātes pārstāvja **Dr.** ***Bonini Baraldi*** uzstāšanās par to, ***kāda loma ir klauzulai par sabiedrisko kārtību saistībā ar laulības šķiršanas un laulāto atšķiršanas procedūru*** (10 min)

Milānas universitātes **profesores** ***Stefania Bariatti*** uzstāšanās par ***laulības šķiršanas tiesību aktu ietekmi uz citām tiesību jomām*** (10 min)

Diskusija (30 min)

17:30 - 18:30
V SEMINĀRS

TIESISKĀ APMĀCĪBA

Šis seminārs pievērsīsies jautājumam, kā veicināt praktiķu, tiesnešu un administratoru izpratni par viņu tiesībām, lai palielinātu tiesisko instrumentu efektivitāti. Vai Eiropas Tiesiskās apmācības tīkls spēj to veikt, nodrošinot ES praktiķiem apmācības iespējas?

Apmācības speciālistu un apmācības iestāžu apmaiņas Eiropas tiesiskās apmācības tīklā koordinatores Benedetta Vermiglio uzstāšanās (10 min)

Diskusija (30 min)

Referentu secinājumi (20 min)

PIELIKUMS

PRAKTISKAS PAMATNOSTĀDNES DEBATĒM

Semināra dalībnieki uzstāsies tādā secībā, kādā viņi pieteiksies debatēm. Runātāji, kas vēlēsies papildināt savu runu, varēs to darīt rakstveidā, iepriekš iesniedzot dokumentus (ieteicams angļu vai franču valodā) sekretariātā (e-pasts: ip-libe@europarl.europa.eu). Šos dokumentus izplatīs sanāksmes laikā.

SVARĪGS PAZIŅOJUMS VISIEM, KAS VĒLAS APMEKLĒT UZKLAUSĪŠANU

Šis seminārs ir publisks. Tomēr drošības apsvērumu dēļ dalībniekiem, kam nav Eiropas Parlamenta caurlaides, tā ir iepriekš jāsagādā, vēršoties semināra sekretariātā (ip-libe@europarl.europa.eu) līdz 6. septembrim. Caurlaides iegūšanai jāsniedz vārds un uzvārds, adrese un dzimšanas gads. Bez šīs informācijas drošības dienests caurlaides neizsniegs.

Sinhronais tulkojums būs pieejams šādās valodās: EN, FR, DE, IT, NL, ES, HU, EL, PT, RO, SV, PL

Semināra sekretariāts	Tālrunis	Adrese	E-pasta adrese
LIBE **Agita Seržāne** ***Administratore (laulības šķiršana un laulāto atšķiršana)***	**+32.2.283.23.81**	European Parliament Rue Wiertz 60 - RMD 1J044 B-1047 Brussels	**ip-libe@europarl.europa.eu**
Anita Bultena ***Administratore (uzturēšanas pienākums)***	**+32.2.284.25.32**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 01J024 B-1047 Brussels	
JURI ***Robert Bray*** ***Administrators (uzturēšanas pienākums)***	**+32.2.284.63.37**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 02J034 B-1047 Brussels	**ip-juri@europarl.europa.eu**
Andrea Scrimali ***Administratore (laulības šķiršana un laulāto atšķiršana)***	**+32.2.284.43.66**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 02J014 B-1047 Brussels	
Ryszard De Groot *Asistents LIBE*	**+32.2.284.07.95**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 1J036 1047 Brussels	**ip-libe@europarl.europa.eu**
Anne De Coninck *Asistente LIBE*	**+32.2.284.21.79**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 1J026 1047 Brussels	
Najat Moussaoui *Asistents JURI*	**+32.2.284.06.69**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 2J022 1047 Brussels	**ip-juri@europarl.europa.eu**
Barbara Assi *Asistente JURI*	**+32.2.284.09.96**	European Parliament Rue Wiertz 60 -RMD 2J038 1047 Brussels	